

Arbeiðsloysis- tryggingin — eitt gott mál

SPURNINGURIN um trygging móti fylgjumum av arbeiðsloysi er ógvuliga gamal í Føroyum. Talað hevur verið um arbeiðsloysistrygging síðan tjúguni, uttan at tað nakrantíð hevur eydnast at koma eitt vet nærri eini loysn á hesum spurningi. Orsakerar hava verið mangar og oftast hevur verið sagt, at besta arbeiðsloysistryggingin er at reka ein arbeiðsskapandi politikk. Hesum kunnu øll vera samd í, men so einfalt er tað bara ikki longur. Búskaparligu viðurskiftini eru nú so háttað, at ilt er at verja seg móti arbeiðsloysi í styttri ella

longri tíð. Tað eru snøgt sagt nú so nógv viðurskifti, ið vit ikki eru harrar yvir og so nógv árin er uttaneftir, at tað ikki longur ber til at heilgarðera seg móti arbeiðsloysi.

TÁ hetta er sagt, eigur samstundis at verða sligið fast, at vit ongantið mugu góðtaka arbeiðsloysi sum eitt samfelagsbreyt, ið ikki kemst uttanum. Tað er hesa stóðu eitt nú borgarligu stjórnarflokkarnir í Danmark hava valt og hetta er ein vanlukku stóða, men annars eyðkend fyri borgarligan samfelagsmoral. Hjá okkum er tibeitvurðing og landsstýrissamgongan roynir av øllum alvi at fáa fólk aftur í arbeiði. Úrslitini av hesum politikki siggjast ikki í bræði og tí ræður um at finna eina skipan, ið veitir teimum ar-

beiðsleysu endurgjald fyri mista arbeiðsinntøku.

LANDSTÝRIÐ hevur arbeitt nógv við spurninginum og arbeiðsbólkur hevur latið úr hondum sera áhugavert uppskot til eina føroyska arbeiðsloysistrygging. Hetta er í sjálvum sær ein stór hending, tí so langt eru vit ongantið áður komin við spurninginum. Fakfeløgini eru ójovn á máli, hvørt skipanin er hóskiliga ella ikki. Hetta kemur av, at feløgini hava so ymisk áhugamál, alt eftir hvørjar fakbólkar talan er um. Eftir okkara tykki er talan um eitt skilagott uppskot, men harfyri er ikki givið, at ikki ymiskt er at finna at. Tað er tí beint av landsstýrismanninum, ið annars hevur lagt so nógv politiska orku í hetta mál, at geva fak-

feløgnum tíð at umráða seg. Tað er sjálvandi eisini beint at lurtað verður eftir atfinningum, ið fara at koma, men landsstýrið eigur ikki at lata sær lynda, at feløgini hjá teimum meira vælbjargaðu sleppa sær undan og harvið leggja uppáttur tyngri byrðar á tey, ið frammanundan ikki eru so væl fyrir fíggjarliga og arbeiðsliga.

jd

sosigaley

Dimmalætting

DAGBLAÐIÐ

14. SEPTEMBER

FRIÐ FØROYAR

NORÐLÝST

Dimma og EF

Tað er einki dulmál, at málagn sambandsflokksins, Dimmalætting, er fyri føroyskum EF-limaskapi. Hetta kemur til sjóndar í oddagreinum blaðsins aftur og aftur. Her hevur formaður flokksins so megnað at sannføra blað sítt, at einasti vegur úr kreppuni er at gera Føroyar til lim í hesum stóra felagsskapi.

Í oddagrein leygardagin finst blaðið harðliga at nýggja avtalu okkara við EF, sum ikki verður mett at vera nokur frihandilsavtala men heldur ein handelsavtala við ávisum fyrinumum. Blaðið skrivur m.a.:

"Við nýggja árinum er komin í gildi tann avtalan millum Føroyar og EF, sum landsstýrið hevur røst ul skjýggja og skjýrt at vera frihandilsavtala, men sum onnur og harimillum flestu vinnulívsmenn siga kann ikki metast sum

annað enn ein handelsavtala við ávisum fyrinumum, men sanniliga eisini bágum."

Hetta er ikki beint, Dimman. Landsstýrið hevur so sanniliga eisini víst á, at vansar eru við umrøddu avtalu, og at tað fer at verða roynt at bota um hesar, tá vit fáa høvi at endurskoða avtaluna. Tað sigur seg sjálvt, at ger tú eina avtalu, so verður tú eisini noyddur til at slaka og lata á nokrum økjum. Vit hava so gjørt tað á onkrum øki, meðan vit so hava kunnað drigið í land á øðrum. Hetta verða vit so noydd at sanna og góðtaka, eisini Dimmalætting. Blaðið átti heldur at fegnast um, at leiðslan í Tinganesi var so mikið framsíggja, at hon setti sær fyrir at fáa eina avtalu í hús so skjótt sum tilbaruttan at skula biða eftir samráðingarúrslitum millum EFTA og EF. Vit fingu okkara avtalu, meðan EFTA enn stendur á berum.

Tá Dimman skrivur, at flestu av okkara vinnulívsmennum halda litið um EF-avtaluna, so er hetta ikki beint. Tvørturímóti vilja flestu vinnulívsmenn vera við, at avtalan var tað besta sum kundi henda í núverandi stóðuni. Men at ávisir sambandskir vinnulívsmenn við tí eina beininum í vinnulívinum og hinum beininum í sambandsleirinum vilja brúka verandi avtalu sum álöpsvápni móti verandi samgongu vera teir so sjálvir at avgera. Men avtalan átti at verið so mikið stórt álvarsmál, at hon ikki varð brúkt sum partapolitisk kastibloka.

Føroyar skulu ikki upp í EF. Soleiðis sum okkara ríkisrættarlaga stóða er, so kann tað als ikki koma uppá tal heldur. Gerast vit limur, so verður tað sum partur av Danmark, og sum danskur landslutur í EF missa vit alt tað sjálvstýri, sum vit hava brúkt so mong ár at røkka, hóast sambandið hevur

roynt at leggja forðingar í vegin. Vit skulu í framtíðini taka enn fleiri mál í egnar hendur. Leiðin móti stóðugt størri sjálvbjargni - uttan mun til verandi búskaparligu kreppu - er einasta gongda leið hjá hesum fólk, sum kallar seg føroyingar. Hvussu skjótt henda gongd verður er so upp til umstøðurnar og tey fólk, sum skulu ráða fyri borgum, tá vit fara inn í næstu öld. Javnaðarflokkurin er við uppskoti sínum um eina sjálvstýrslóg og kravinum at fáa avgerðarrættin til undirgrundina á beinari kós, nú vit stevna fram móti aldarskiftinum, og tað er ikki minst við hesum í huga, at hann eigur at velja út sínar samgongufelagar í Tinganesi. Og har er fólkaflokkurin so bert ein av fleiri. Sambandið við Dimma á odda kann so halda fram við sínum afturhaldspolitikki í andstøðu.

Hálv avtala

Flotin liggur framvegis. Hóast semja er gjord millum reidararnar og ein part av manningini á fiskiskipum, nevniliga fiskimenn og motorpassarar, so er framvegis ongin avtala galdandi millum Reidarafelagið øðrumegin og Skipara- og Navigatørfelagið og Maskinmeistarafelagið hinumegin. Men nú hevur semingsstovnurin so lagt sítt uppskot fram, og er tað tí upp til partarnar at avgera, antin skipini skulu sleppa út aftur ella vit skulu hava eina drúgvu kreppu. Tað kann so henda, at lögtingið leggur uppi og tvingar umrøddu partar at góðtaka semingsuppskotið. Ein annar møguleiki kann

vera, at skipini fara út aftur við yvirmonnum, sum ikki eru limir í umrøddu feløgum. Men hesin møguleiki er neyvan trúligur. Vónandi semjast partarnir, áðrenn vit fáa eina álvarssama kreppu.

Bingotølini:

3 69

Sosialurinn — fimm ferðir um vikuna!